



3.8.2009

Y. Hakko, MA
Hallintokeskus/Kirjaamo
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2009-1131/522
Stn dnri	
Saap./Anl.	04-08-2009

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 18.5.2009 Khs dnro2009-1131 / 522

LAUSUNTO UUDENMAAN MAAKUNTASUUNNITELMAN 2033 LUONNOKSESTA

Museo 2009-151

Hallintokeskus on pyytänyt kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle otsikossa esitetystä luonnoksesta. Johtokunta päätti kokouksessaan 26.5.2009 delegoida lausunnon antamisen kaupunginmuseon virkamiehille, koska sillä ei enää kesäkuussa ole kokousta. Päätöksen mukaisesti museonjohtaja on konsultoinut lausunnosta puheenjohtajaa ja pyytänyt lausunnosta kommentit myös johtokunnan jäseniltä.

Kaupunginmuseo - maakuntamuseo tarkastelee suunnitelmaa perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön ja -perinnön näkökulmasta ja esittää asiasta seuraavaa.

Uudenmaan maakuntasuunnitelman 2033 luonnos on kokonaisvaltainen, strateginen pitkän aikavälin suunnitelma maakunnan kehittämiseksi. Sen tarkoitus on ohjata maakunnan toiminnan- ja alueidenkäytön suunnittelua, ja se laaditaan joka neljäs vuosi.

Pitkän aikavälin strateginen suunnitelma rakentuu ns. perusvaihtoehdolle, tietyille oletuksille väestö- ja talouskasvusta, joiden mukaan väkiluku kasvaisi noin 300 000 asukkaalla vuoteen 2033 mennessä. Tämä tarkoittaa väistämättä suurta rakentamistarvetta: asuntoja, toimitiloja, liikenneväyliä jne. Uudenmaan vetovoiman parantamista tavoittelevassa visiossa tärkeimmäksi nostetaan hyvinvoivat ihmiset, heidän henkinen, kulttuurinen, taloudellinen, terveydellinen ja sosiaalinen hyvinvointinsa, vaikka itse strategisissa tavoitelinjauksissa ja valinnoissa kaikki mainitut hyvinvoinnin osatekijät eivät kuitenkaan esiinny.



3.8.2009

Toisin kuin suunnitelmaluonnoksessa 2025, josta museo lausui vuonna 2002, uuden maakuntasuunnitelman strategisista tavoitteista yksikään ei selkeästi liity alueen voimavaroihin kuuluvan vahvan ja ajallisesti kerroksellisen kulttuuriympäristön vaalimiseen osana paikallisen identiteetin ja omaleimaisuuden vahvistamista. Maakuntasuunnitelman kuitenkin tulee antaa kehys ja lähtökohdat myös näitä asioita koskevalle maankäytön suunnittelulle ja maakuntakaavalle.

Maakuntasuunnitelman keskeisiin strategisiin tavoitteisiin kuuluu Uudenmaan yhdyskuntarakenteen toimivuus ja tehokkuus ja painotus energian käytön ja liikkumistarpeen vähentämiseen. Tavoite 5 sisältää lauseen "Alueita eheytetään säilyttäen niiden omaleimaisuus", jonka todellinen merkitys jää epäselväksi. Mitä vaikutuksia rakennusperinnölle on strategisella valinnalla 6.2 "Rakentamisessa siirrytään kestävään elinkaariajatteluun", jonka alla todetaan, että myös korjausrakentamisessa "siirrytään matalaenergiisiin ja nollaenergiisiin ratkaisuihin"? Maakuntasuunnitelmaan sisältyvien strategisten valintojen (sisältävät toimia mm. liikenne- ja yhdyskuntarakenteen, korjausrakentamisen linjauksiksi) vaikutusten arviointi on kulttuuriperinnön osalta täysin puutteellinen, ja niihin olisi ohjelmassa tullut vähintäänkin viitata. Suunnitelmassa ei pohdita, kuinka väestökehitykseen liittyvä alueiden tiivistäminen ja täydentäminen tai liikenneverkkojen rakentaminen toteutetaan siten, etteivät ne heikennä kulttuuriympäristön laatua tai kulttuuriperinnön säilymistä ja välittymistä tuleville polville.

Kaupunginmuseo – maakuntamuseo toteaa, että maakuntasuunnitelma on visioissaan niin yleisluonteinen ja toisaalta niin kasvutavoitehakainen, että kulttuuriperinnön ja -ympäristönsuojelun toimiala eivät löydy siitä edes marginaaleina viittauksina. Museo toivoo, että jatkossa myös maakunnan kehittämisessä voitaisiin nähdä rikas, hyvin säilynyt kulttuuriympäristö ja -perintö todellisena vetovoima- ja viihtyvyyttä edistävänä tekijänä asukkaille, matkailijoille tai muualta tuleville yritysten työntekijöille. Jatkuvan nopean muutoksen vuoksi korostuu entistään enemmän, että globaalissa maailmassa ja pääkaupunkiseudun tapaisissa innovaatioympäristöissäkin tarvitaan monipuolista ja historiallisesti kerrostunutta kulttuuriympäristöä yksilöllisen ja kollektiivisen identiteetin rakentamisessa. Tällainen ympäristö edistää henkistä hyvinvointia - johon suunnitelman visiossakin pyritään - ja sen säilymiseen on syytä vakavasti kiinnittää huomiota myös maakuntasuunnitelman tavoitteissa.



3.8.2009

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tiina Merisalo
museonjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

